Αυτοχειρία νέων: Η σκληρή αποκάλυψη της σαθρότητας της κοινωνίας (Δρ Ιωάννης Φύκαρης, Επίκουρος Καθηγητής Παιδαγωγικών και Διδακτικής Μεθοδολογίας του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων)

Categories : ΚΟΙΝΩΝΙΑ

Date : 19 Ιουλίου, 2018

Ακόμη μια τραγικότητα..! Ακόμη μια αυτοχειρία νέου παιδιού! Ακόμη μία «γροθιά» στη σαθρή κοινωνία, που διστάζει να λύσει τα δομικά της προβλήματα και**νομίζει ότι με δημοσιογραφικού τύπου τηλεοπτικές ή έντυπες αναφορές κάνει το χρέος της**. Ίσα ίσα για να το πει. Ίσα ίσα**για να κερδίσει κάτι ακόμη από του πόνο κάποιων ανθρώπων**. Χωρίς όμως να διδάξει τίποτε. Μέχρι το επόμενο ευαίσθητο θύμα, που βρίσκει όμως μια κρυφή απίστευτη δύναμη να γίνει αυτό-θύτης. Για να υπάρξει και πάλι **επιφανειακός σχολιασμός, σύντομη υφέρπουσα ικανοποίηση της σαθρής κοινωνίας ότι «κάτι είπε» και ο κύκλος του πόνου να συνεχίζεται**. Η κοινωνική σήψη να ανανεώνεται, με ένα βουβό πόνο που, όμως, πάντα πουλάει και θα πουλάει… Τον πόνο του αυτοθανάτου, που για κάποιους νέους φαίνεται λύτρωση, ενώ στην ουσία του **είναι μια τραγικότητα για την οποία ουσιαστικά κανένας δεν ενδιαφέρθηκε**. Αυτός ο «κανένας» άκουσε, ένιωσε ένα στιγμιαίο σφίξιμο στο στήθος, γρήγορα σκέφτηκε αν τον αφορά, είδε ότι δεν τον άγγιξε προσωπικά το θέμα, είπε ένα «κρίμα το παιδί» και προσπέρασε.

Και ο αυτοθάνατος αυξάνει και γρήγορα παρεμβαίνουν για να αναζητήσουν την αιτιολογία του κάθε συμβάντος ειδήμονες και να αποδοθούν ποινικές ευθύνες. Φαίνεται, όμως, κανείς να μην σκέφτεται ή να μην είναι επιθυμητό να φανεί ότι στην τραγικότητα αυτή οδηγούν τα ρήγματα της συνείδησης, που μια σαθρή κοινωνία καλλιέργησε και ακόμη καλλιεργεί, όπως είπε κάποιος «με τρόπο αφελή και αδιάφορο». Μήπως, όμως, ο τρόπος είναι συστηματικός και με σαφή στόχευση την αποδυνάμωση του μέλλοντος της κοινωνίας που δεν είναι άλλοι από τους νέους;

Και όμως είναι αναμφίβολο γεγονός ότι αυτή η ακραία εκδήλωση του αυτοθανάτου γενικά αλλά ειδικότερα των νέων παιδιών αλλά και η κατάθλιψη, η απομόνωση στον εαυτό, το πλήθος των φοβιών και άλλα συναφή είναι εκφάνσεις που κατά κύριο λόγο εκπορεύονται από την **έκπτωση ηθικών και κοινωνικών αξιών** στην κοινωνία εν γένει αλλά πρωτίστως στον πρώτο κοινωνικό πυρήνα που λέγεται οικογένεια και κατόπιν σχολείο.

Πρέπει σε όλες τις διαστάσεις να γίνει κατανοητό ότι τα προβλήματα αυτά πρωτίστως έχουν βαθιά **κοινωνική αφορμή** στο μικρο-κοινωνικό επίπεδο της οικογένειας που εκφράζεται στη συνέχεια στην ομάδα των συνομηλίκων και του ευρύτερου κοινωνικού περίγυρου. Έπειτα εξελίσσονται σε **ψυχολογικά προβλήματα** για να ξαναγίνουν ακολούθως και πάλι κοινωνικά προβλήματα αυτή τη φορά τόσο στο μικρο-κοινωνικό επίπεδο της οικογένειας και του άμεσου κοινωνικού περίγυρου αλλά και της ευρύτερης κοινωνίας. Λειτουργεί ως μια μορφή **φαύλου κύκλου: κοινωνική πτώση, ψυχολογική σύγχυση, κοινωνική επιβάρυνση**.

Οι αιτίες των φαινομένων αυτών δυστυχώς είναι πολυπαραγοντικές, πολυεπίπεδες και πολυσύνθετες. Για αυτό απαιτούν βαθύτερη ανάλυση και παρέμβαση στη δομή τους που το κύριο χαρακτηριστικό τους είναι **η διαρραγή του κοινωνικού ιστού και της κοινωνικής σύνθεσης της οικογένειας**, με κυρίαρχη την έλλειψη επικοινωνίας, το συγκεχυμένο ενδιαφέρον, τον υπερπροστατευτισμό, την καλλιέργεια του στείρου και άκρατου ανταγωνισμού για την επίτευξη κάθε είδους υψηλών επιδόσεων, τη συχνά ασυγχώρητη στάση έναντι στην αποτυχία, την έλλειψη χιούμορ, αλλά ακόμη και την αναγωγή των επιθυμιών σε ανάγκες που όταν δεν επιτυγχάνονται δημιουργούνται άγχη, ματαιώσεις προσδοκιών, αμφιβολίες, ανασφάλειες, εγκατάλειψη. **Η προτροπή του «πρώτος σε όλα», «ικανός για τα πάντα» είναι αυτή που μπορεί να καταστρέψει την παιδική ψυχή, γιατί κάθε παιδική ψυχή είναι συχνά κάτι άλλο από αυτό που θέλουν οι άλλοι να είναι**.

Παράλληλα **χάθηκε η λογική του θα πορευτούμε με ό,τι έχουμε διαθέσιμο, θα χαρούμε αυτό που μπορούμε να έχουμε και θα προσπαθούμε για το καλύτερο όχι σε σχέση με τους άλλους αλλά συγκριτικά με τον ίδιο μας τον εαυτό**.

Ταυτόχρονα **αναιρέθηκε η αξία της συλλογικότητας**, με την έννοια ότι η από κοινού προσπάθεια είναι πιο αποτελεσματική σε πολλές περιπτώσεις από την ατομική δραστηριοποίηση ή επίτευξη, η οποία ωστόσο δεν καταργείται. Και όλο αυτό μπορεί να προκύψει μέσα από τον υγιή διάλογο μεταξύ των μελών της οικογένειας αλλά και του περίγυρου, του σχολείου και της κοινωνίας ευρύτερα.

Δυστυχώς πολλοί γονείς δεν «γνωρίζουν» τα παιδιά τους και πολλοί εκπαιδευτικοί προσπαθούν να «γνωρίζουν» τους μαθητές τους. Αυτό οφείλεται σε πολλούς λόγους, ενώ η εκδήλωση συναισθημάτων αγάπης λαμβάνει συγκεχυμένες μορφές. Και όλα αυτά συνδυαστικά με αναδυόμενα κοινωνικά πρότυπα αμφιβόλου ποιότητας.

Το πρόβλημα του αυτοθανάτου ειδικά των νέων παιδιών είναι ένα βαθιά κοινωνικό και αξιακό πρόβλημα. Δεν είναι ψυχολογικό. Σε ψυχολογικό

εξελίσσεται. Η αντιμετώπιση του χρήζει δυναμική διαχρονική έγνοια και οργανωμένη παρέμβαση με έμφαση στην **αξία της αγάπης και της κατανόησης**. Ημίμετρα, μάλλον εντυπωσιασμού, τύπου κατάργησης των κινητών στο σχολείο δεν θα έχουν κανένα ουσιαστικό αποτέλεσμα, διότι το κινητό θα το βρει το παιδί έξω από το σχολείο και οι αρνητικές συνέπειες θα υπάρξουν. Το πρόβλημα είναι στη στάση του γονιού να αγοράσει το κινητό στο παιδί, προκειμένου να καλύψει άλλες σχεσιακές ανεπάρκειες με το παιδί του. Από την άλλη πλευρά το σχολείο δεν θα έχει κανένα αποτέλεσμα με αστυνομικού τύπου μέτρα, δηλαδή με το «απαγορεύεται», αλλά με άλλες ενέργειες, όπως η ανάδειξη των κοινωνικών σχέσεων, οι κοινωνικές δράσεις, η μείωση του ανταγωνισμού και της βαθμοθηρίας και πολλά άλλα, που χρήζουν άμεσης, σοβαρής, οργανωμένης και τεκμηριωμένης συζήτησης και εφαρμογής.

Το ζήτημα είναι κεφαλαιώδες και ιδιαίτερα σημαντικό και πρέπει να αντιμετωπιστεί και να αναχαιτιστεί συλλογικά και δημιουργικά. Κλείνοντας ή μισοκλείνοντας τα ώτα και τους οφθαλμούς στη σκληρή αυτή πραγματικότητα με επίκαιρου ή ευκαιριακού χαρακτήρα αναφορές και εγκαταλείποντάς τες στη συνέχεια δυστυχώς θα βιώνουμε διαρκώς τέτοιου είδους αρνητικά συμβάντα και ο κύκλος του πόνου και της κοινωνικής σαθρότητας θα συνεχίζεται με απρόβλεπτες συνέπειες για όλους.

(Πηγή: aktines.blogspot.com*)*